

---

# EUSKALERRIRAKO GOTZAI ERDALDUN BERRI BI Nere jardunkera

---

Gaur-egungo Euskalerrian bi nazionalismo dira gizarte giroaren nagusi:

—Nazionalismo Españiarra: gogorra, oro-zanpazaillea, odol-isurlea, Hitler'en ildokoa, ez-kristaua, "inperialista", berari esatea gustatzen zaion bezala "inperial", al ba'lu "la España Imperial" bir-piztutze-ko gerturik egongo litzakena.

—Eusko-Nazionalismoa, Sabiñ'en bidetik jarraituz, demokrazi zalea, pake-maitalea, beste nazionalitateenganako benetan eraspentsua, gizarte-auzietarako mentalitatez kristaua, odol-isurketa ororen etsaia, (Herri Batasuna ez bait da abertzalea, komunista utsa baizik. Marx, Lenin, Stalin eta Mao'ren bidetikoa).

Bi nazionalismo oietako baten mendean bizi gera guztiok emen Euzkadi'n, eta an Espāñi'n. Ez dugu bi nazionalismo oien eraginmenetik iges egiterik.

Batzuetan oartzen gerala, au da, kontzientzi osoz, jardun oi gera nazionalismo oien agindura.

Beste batzuetan, geienetan, oartzeke; kontzientzietatik, erdeldunen izkeran "subkonstzientzietatik", etortzen bait zaizkigu here eragiña.

Oso-oso-oso zailla da, naziozaletasun oien indarretik yare gelditzea ta yare jardutea.

\*

Naziozaletasun oietako batek eraginda jardun oi da Erroma bera ere, edestia-zear, here giza-ekintza geienetan: Errialde ezberdiñetarako gotzaiak aukeratzekoan adibidez. Orrelako lanetara ez bait zaio Gogo Deunaren arnasik iristen.

Gure Errialdeotako bi naziozaletasun oietako bati jarraituz egin ditu, orain, gure bi gotzai erdaldun berri auen autaketak ere. Espāñi'ko nazionalismoari amore emanez, alegia.

Eta, ori, ez bera oartzeke, kontzientzipearen eragiñez, ez: kontzientzi osoz baizik; zer egiten zuan ederto konturatzen zala.

Gure Euzkadi'n eta gure alboko Espāñi'n bezala, bi naziozaletasun ezberdiñen aurrean aurkitzen danean, Elizak, gizarte-auzi auetan, nazionalismorik gogorrenaren aide jokatu izan du beti.

Zergaitik? Bere ustez, on egingo ez ba'lu, kalte aundiak sortuko lizkioteken asarreak piztueraziko litukeala iduritzen zaiolako. Ori izaten da here ekin-tza orren zioa; ez, Erri txikien aurka jardutea.

Orrela, bikainki babestu ditu Elizak -II Jon Paul'ek Yorke Berriko itzaldian oraintxe bertan adibidez, - Erri txikien eskubideak, ;baiñan sekulan erri txiki oietako bat izenez aipatu gabe".

\*

Ta, gure jardunkera? Zer egin bear dugu guk?

Gu. beste gauza guztien gaïndik, kristauak gera. Kristauak gera lendabizi, gero euskaldunak, gero abertzaleak, eta, azkenik, Alderdi bateko edo beste-koak gure kontzientziaren araura.

Ba, aurrena kristauak geran ezkerro, Gotzai oiei jarraitu gotzai bezala eta gotzaiei dazkozkie arazoe-taz jardun, itzegin eta agintzen dutenean.

Gotzaiei dagozkien arazoetatik irten-da -gertatuko ez dala uste dedan gauza-, espāñiar-nazionalista ager-tuko ba'lira, eraspentsuki baiña irmo, Euzkadi'ko Andre ta Zaldunei dagokien eran, beraiengana joanda itzez, edo eskutitzen bidez, gure atsekabea agertu bil-durrik gabe.

\*

Ori egin nuan nik, gotzaiok aukeratu-aurreko egun aietan. Espāñi'ko gotzai batzuen izkera ez zitzaidan atsegiña izan-da, eskutitz bana bidali nien, eta une be-rean, gotzai aiek mezu-bide batetik itzegin zutelako, nere eskutitz oiek izparringiz argitaratzen saiatu nin-tzan.

Azkenean bat bakarra agertu zan izparringiz: "Deia"n ain zuzen. Besteak argitara irtetzeke gelditu ziran. Eta dokumentu lez baliozkoak iduritzen bait zaizkit apaiz baten itza diralako, emen nai ditut orain azaldu.

Dokumentu diralako, idatziak izan diran izkuntzan aterako ditut, beren baliotik asko galtzen dabe ha dokumentuek beste izkuntza batera aldatzen ba'dira.

Aurrenekoa, Mondoñedo-Ferrol 'ko Gotzaiari zuzendua, "Deia"ra bidali nuan. Ikus hola:

Sr. D. Antón Eguía  
Director de DEIA  
Carretera Bilbao-Galdakano, 8. BOLUETA.  
BILBAO

Muy Sr. mío:

En estos momentos de acoso a lo vasco me han aconsejado que sería conveniente la publicación de la carta que hace tres días dirigí al Sr. Obispo de Mondoñedo por su ataque al Nacionalismo Vasco en la TVE.

Adjunto se la envío. Y gracias por su publicación.

Vicente Latiegui

Onela argitaratu zidaten. Aski txukun, naiz errata bat edo beste erantsi:

"AL SR. OBISPO DE MONDOÑEDO SIN RENCOR

"(En respuesta a las críticas de dicho Sr. Obispo a un dirigente vasco cuando éste hablaba de nuestros nuevos obispos. he creído oportuno enviarle, con fecha 27, la carta siguiente):

"Vicente Latiegui  
"Sacerdote  
"Ricardo Buesa 1, 3º iz.  
"01008 Vitoria.  
"Mons. José Gea Escolano  
"Obispo de Mondoñedo-Ferrol

"Vitoria. 27. agosto. 1995.

"Respetable y respetado D. José:

"Oí, con verdadera desazón, las declaraciones por Vd. realizadas a la televisión española acerca de los posibles futuros Obispos de Vitoria y de Bilbao.

"Me trasladó Vd. a los tiempos de aquellos obispos franquistas de nefasta recordación, que en esta Tierra Vasca padecirros.

"Vd. D. José, atacaba, sin nombrarlo, al nacionalismo vasco. "Ex abundantia cordis loquitur os". ~ No se daba cuenta. D. José, de que precisamente era el nacionalismo español lo que a Vd. le impulsaba a hablar como habló?

"Sus declaraciones, D. José, y las de todos los nacionalistas españoles que aquí las han jaleado, vienen a incidir peligrosamente en la enraecida dicotomía de la actual sociedad vasca: autóctonos, inmigrantes. Ya se encargan los partidos políticos españoles de ahondar subrepticamente en esa duplicidad empleándola como arma política a fin de convertir a esos inmigrantes -a los que abrimos sin reparo nuestros brazos-, en fuer-

zas de ocupación española en el País Vasco. Quiera Dios que no lo consigan. Pero Vds. los obispos españoles, no vengan, por favor, a echar más leña a esta peligrosa hoguera.

"Respetuosamente besa su anillo pastoral y fraternal y amistosamente estrecha su mano

Vicente Latiegui".

Arin ibilli zan, benetan, Anton Egia'tarra, nere eskutitz ori argitaratzen. Goizean amarretan bidali nion nik, premiazko ikurrez, Markiña 'tik. Gau artan bertan sartu zuan izparringira, eta argitara irtena zan bigaramon goizean.

Laister

Bereala erantzun zidan Mondoñedo'ko Gotzaiak ere. Ikus, erren bidali zidan txartela:

"El Obispo de Mondoñedo-Ferrol  
13 - Set - 95

"Querido D. Vicente: Recibí su carta que agradezco.

"Mis dos notas estaban basadas no en razones políticas sino eclesiales.

"Creo que entre todos podremos contribuir a crear un clima de comprensión, sobre todo nosotros. los hombres de Iglesia.

"Un abrazo,

José Gea"

Egia izango da Don Jose'k dioskuna, berak esana dan ezkerero, baiñan ber<sup>g</sup> oartzeke ez dio lan txikia egin kontzientzipetik españiar-nazionalismoak!

Beste eskutitza Zalduba'ko (Zaragoza'ko) Goigotzaiarentzat izan zan. Gogorxeagoa Mondoñedo'koari idatzitakoa baitlo. Zalduba'ko Goigotzai izateaz gaiñera, D. Elias Yañez España'ko Gotzaidiaren Lendakari ere bai bait da. Onako txartel onekin bidali nion "Deia"ko zuzendariari:

"Estimado D. Antón:

"Las circunstancias me obligan a enviarle un nuevo artículo para su publicación.

"Ha habido otros tres arzobispos y un obispo que haca hecho declaraciones, a mi juicio no demasiado acertadas. Pienso contestarles a todos a la vez en una "Nota" que tengo ya preparada. y se la enviaré a Vd. mañana. Con ruego de publicación, claro".

Ona, bigarren gutun orren doiñua aurrena Yañez berari eta gero izparringiari bidali nuan bezala: